



GlaxoSmithKline

GlaxoSmithKline  
Consumer Healthcare  
Piispasilta 9 A  
02230 Espoo

03/2006 (2006-2206-1)



**Hoida  
huuliherpestä  
ennen kuin se  
puhkeaa kunnolla**

**ZOVIRAX**

## Huuliherpes

### Mikä on huuliherpes ja miten sen voi saada?

Huuliherpes on Herpes Simplex-viruksen (HSV) aiheuttama tulehdus. Huuliherpeksen eli yskänrokon ensimmäiset oireet ovat kutina ja kihelmöinti useimmiten huulten alueella tai limakalvolla. Tämän jälkeen kihelmöivälle ihoalueelle nousee vesirakkuloita. Jonkin ajan kuluttua rakkulat puhkeavat ja muuttuvat aristaviksi haavaumiksi, jotka paranevat arpeutumatta.

Herpes Simplex -virusta on kahta eri tyyppiä, joista molemmat voivat aiheuttaa tulehduksen iholla ja limakalvoilla koko kehon alueella. Yleisimmin tulehdus syntyy suun ympärille, mutta se voi esiintyä myös muualla kehossa. Herpes Simplex -virustyyppi 1 (HSV-1) on kahdesta virustyyppistä yleisempi ja sen aiheuttama tulehdus puhkeaa yleensä suun, nenän ja huulten alueelle.

Arvioiden mukaan jopa 85–90% suomalaisista aikuisista on veressään vasta-aineita merkinä siitä, että he ovat 1-tyypin Herpes Simplex -viruksen kantajia. Virus aiheuttaa huuliherpestä 20–30 prosentille kantajista. Useimmat huuliherpeksistä kärsivät ovat 25–39-vuotiaita, ja virus aktivoituu heillä keskimäärin 2–4 kertaa vuodessa.

## Herpes Simplex -virus 1

### Miten virus aktivoituu?

Viruksen aktivoitumiselle on olemassa useita syitä.

Tunnettuja tekijöitä, jotka voivat laukaista huuliherpeksen ovat:

- Kuume tai matala vastustuskyky
- Muut sairaudet kuten vilustuminen tai influenssa
- Auringon ja solariumin UV-säteily
- Stressi
- Väsymys
- Kuukautiset
- Raskaus
- Kylmän ja kuumen vaihtelut

### Voiko huuliherpestulehdusta yrittää ehkäistä omin konstein?

Jos itse tietää, mitkä tekijät laukaisevat huuliherpestulehduksen, kannattaa luonnollisesti yrittää esimerkiksi välttää stressiä tai tiettyjä ruoka-aineita, mikäli juuri ne laukaisevat tulehduksen. Useimmat huuliherpestulehduksista kärsivät eivät kuitenkaan tiedä varmasti, mitkä tekijät edesauttavat tulehduksen syntymistä.

## Ole nopeampi kuin huuliherpes

### Millaisia ovat alkuoireet?

Monille huuliherpeksen puhkeaminen ei aiheuta erityistunteuksia, eivätkä he välttämättä edes tiedä, että kyseessä on herpes. Useimmille viruksen aktivoituminen kuitenkin aiheuttaa oireita ja rakkuloita ilmaantuu. Oireet voivat alkaa puoli tuntia tai pari päivää ennen rakkuloiden ilmestymistä. Tuntemukset voivat vaihdella kihelmöinnistä ja kutinasta kuumotukseen.

### Kuinka kauan huuliherpestulehdus yleensä kestää?

Ensioireiden jälkeen iholle ilmaantuu pieniä vesirakkuloita, jotka puhkeavat ja rupeutuvat. Ruvet irtoavat yleensä 8–10 päivän kuluessa.

### Milloin hoito on aloitettava?

Huuliherpeksen Viruksen hoito kannattaa aloittaa heti ensioireiden ilmetessä (kihelmöinti, tai heti, kun huuliherpesrakkuloita on puhjennut. Huuliherpes on aina hoidettava huolimatta siitä, missä vaiheessa se on, sillä hoito ehkäisee tarttumista ja lyhentää huuliherpeksen elinikää. Mitä aikaisemmin hoito aloitetaan, sitä parempi.



## Kehittyminen

### Miten huuliherpes kehittyy?

Huuliherpes kehittyy vaiheittain:

- **Ennakoivat oireet.** Kihelmöinti, nipistely, pistely, polttava tunne. Ennen rakkuloiden puhkeamista ihon tunto saattaa olla herkistynyt ja myös kipeä. Nämä ennakoivat oireet voivat kestää puolesta tunnista pariin päivään. Kaikille ei näitä ennakoivia oireita kehity.
- **Rakkulavaihe.** Noin 25 % huuliherpeksistä jää kihelmöinti vaiheeseen. Lopuista kehittyy pieniä, kipeitä rakkuloita.
- **Haavauma.** Rakkulat puhkeavat ja yhdistyvät yhdeksi, laajaksi haavaumaksi, joka saattaa hieman myös vuotaa rakkulanestettä ja/tai verta.
- **Rupi.** Haavaumaan muodostuu kellertävä rupi, joka hiljalleen kuivuu.

## Tartuntariski

### Tarttuuko huuliherpes?

Huuliherpes tarttuu ensisijaisesti suorassa kosketuksessa, suudellessa tai seksuaalisessa kanssakäymisessä. Virus leviää herkästi myös oman kehon välityksellä, jos koskettaa ensin haavaumaa ja sen jälkeen esim. silmää tai nenää. Virus aktivoituu yleensä ensimmäisen kerran lapsen ollessa 3-5 -vuotias. Lapset voivat saada tartunnan sisaruksilta tai muilta perheenjäseniltä, joilla on huuliherpestulehdus. Virus voi tarttua niin kauan, kun siinä on rupi – suurin riski on kuitenkin silloin, kun rakkulat puhkeavat ja haavaumista erittyä nestettä.

Ensimmäiset huuliherpesrakkulat puhkeavat yleensä 1-3 viikkoa tartunnan jälkeen ja paranevat yleensä kahdessa viikossa.

Myöhemmin virus voi aktivoitua uudelleen ja tämä johtaa uuteen tulehdukseen sekä saattaa tarttua muihin.

Kerran huuliherpesviruksen saatuasi, virus jää elimistöön. Suuren tartuntariskin vuoksi perushygieneistä huolehtiminen on ensiarvoisen tärkeää. Lue lisää kohdasta "Mitä voin tehdä itse."



## Lapset ja Zovirax

### Raskaus ja imetys

Raskaana olevien tai imettävien naisten on syytä keskustella lääkärin kanssa ennen Zoviraxin käytön aloittamista. Zoviraxin ei ole todettu aiheuttavan sikiövaurioita, mutta joka tapauksessa on syytä kysyä lääkärin mielipidettä.

### Sopiiko Zovirax jopa lapsille?

Zovirax voidetta voidaan käyttää myös lapsille. Mikäli lapsi on alle 2-vuotias, tulee keskustella lääkärin kanssa siitä mikä olisi paras hoito.

### Joutuuko lapseni elämään huuliherpeksen kanssa lopun elämänsä?

Kyllä. Kun virus on kerran päässyt elimistöön, se piiloutuu hermostoon, jossa se piileksii elämän loppuun saakka. Kaikilla kantajilla virus ei kuitenkaan välttämättä aktivoitua toistuvasti. Vain noin joka viides tartunnan saaneista kärsii toistuvista tulehduksista.



## Zovirax – pantentoitu koostumus

Zoviraxin teho perustuu sen pantentoituun koostumukseen. Tämä koostumus on monivuotisen tutkimuksen tulos. Hoidettaessa huuliherpestä vaikuttavan aineen imeytyminen on keskeistä hoidon tehon kannalta. Siksi huuliherpesvoiteessa on oltava apuaineita, jotta vaikuttava aine imeytyy ihoon hyvin.

### Zovirax emulsiovoide sisältää:

- Vaikuttavana aineena asikloviiri, joka pysäyttää viruksen lisääntymisen ja lyhentää huuliherpeksen oireiden kesto.
- Apuaineita mm. propyleeniglykolia, jotta asikloviiri imeytyy ihoon hyvin. Propyleeniglykoli auttaa lääkeaineen pääsyä ihoa normaalisti suojaavien kerrosten läpi.

## Hoito

### Miten Zovirax vaikuttaa?

Zovirax emulsiovoiteen vaikuttava aine on asikloviiri, joka pysäyttää viruksen lisääntymisen. Lisäksi se sisältää apuaineita, jotka kuljettavat vaikuttavan aineen ihon läpi virukseen.

### Hoito

Zoviraxin käyttö kannattaa aloittaa heti, kun iholla alkaa tuntua kutinaa, kihelmöintiä tai muita ennakoivia oireita. Voidetta levitetään tulehdusalueelle viidesti päivässä, kunnes haavaumat ovat täysin kuivuneet, mikä voi kestää 5–10 päivää. Älä anna Zovirax putkilon tai pumppupullon koskettaa herpesrakkuloita tai -haavaumia.

### Kuinka paljon voidetta käytetään yhdellä kerralla?

Ohut kerros Zovirax emulsiovoidetta riittää. Ei haittaa, jos voidetta menee myös tulehdusalueen ulkopuolelle. Jos voiteen hieroo kovin ottein haavaumaan, voi iho vaurioitua ja tulehdus voi pahentua. Tällöin virus voi levitä myös laajemmalle alueelle.

**EURO-  
PATENTTI**

## Zovirax emulsiovoide – se alkuperäinen

Zovirax on yksi tunnetuimmista ja tutkituimmista huuliherpeksen hoitoon tarkoitetuista lääkkeistä ensioireista rakkulavaiheeseen ja rupeutumiseen saakka. Se on myös yksi maailman käytetyimmistä valmisteista huuliherpeksen hoidossa ja sillä on miljoonia käyttäjiä ympäri maailmaa. Se on ensimmäinen spesifinen viruslääke herpestulehdusten hoitoon. Vuonna 1991 se muuttui reseptivapaaksi useissa maissa.

## Zovirax emulsiovoide – vaihtoehtona myös ainutlaatuinen pumppu

Zovirax on ainoa antiviraalinen voide, josta on myös saatavana pumppupullo.

### Pumppupullon edut:

- Hyvä hygienia
- Annostelee oikean määrän voidetta
- Tukeva ja helppo kuljettaa mukana

Hyvä hygienia on huuliherpeksen hoidossa erittäin tärkeää, sillä virus tarttuu helposti. Kädet on pestävä aina ennen voiteen laittamista ja heti sen jälkeen. Vältä haavaumien hankaantumista sekä niiden painelua paperilla tai pyyhkeellä, se saattaa pahentaa tai levittää tulehdusta. Tästä syystä Zovirax voidepumppu on hyvä vaihtoehto huuliherpeksen hoitoon. Zovirax voidetta on saatavana myös voideputkessa.



## Mitä voin tehdä itse?

- Vältä tekijöitä, jotka voivat laukaista huuliherpestulehduksen
- Voit hoitaa huuliherpestäsi Zovirax emulsiovoiteella
- Pese kätesi usein, myös aina ennen kuin levität Zoviraxia sekä myös voiteen levittämisen jälkeen
- Älä kosketa tulehdusalueita, esim. ehostuksen ja parranajon yhteydessä
- Älä kosketa silmiäsi tulehduksen aikana
- Älä lainaa tavaroitasi esim. (pyyhettäsi, ruokailuvälineitä, huulipunaa, huulirasvaa tai juomalasiasi) jotka ovat olleet käytössäsi

## Mene lääkäriin ...

- Jos kirvelyn ja kuumotuksen lisäksi esiintyy muita ennakoivia oireita
- Jos huuliherpes ei parane 10 päivässä
- Jos tulehdusalue on laaja tai niitä on useita
- Jos rakkulat tai haavaumat sijaitsevat silmien läheisyydessä tai sukuelimissä





**ZOVIRAX**

Zovirax – palauttaa hymysi

## Tuotetiedot

### Zovirax 5 % emulsiivoide

Vaikuttava aine asikloviiri. Herpes Simplex -viruksen aiheuttaman toistuvan huuliherpeksen paikallishoitoon ulkoisesti. Levitä voidetta tulehduskohtaan 5 kertaa päivässä n. 4 tunnin välein. Hoito tulee aloittaa ennakoivien oireiden alkaessa tai heti, kun rakkuloita alkaa muodostua. Ohimenevää kirkelyä tai pistelyä voi tuntua voiteen levittämisen jälkeen. Tutustu huolella pakkausselosteeseen